

అథ ద్విచత్వారింశ స్సర్గః

- తతః పక్షినినాదేన వృక్షభంగస్వనేన చ |
 బభూవు స్త్రాససంభ్రాంత స్సర్వే లంకానివాసినః || 1
- విద్రుతాశ్చ భయత్రస్తా వినేదు ర్మృగపక్షిణః |
 రక్షసాం చ నిమిత్తాని కూరాణి ప్రతిపేదిరే || 2
- తతో గతాయాం నిద్రాయాం రాక్షస్యో వికృతాననాః |
 తద్వనం దదృశు ర్భగ్నం తం చ వీరం మహాకపిమ్ || 3
- స తా దృష్ట్వా మహాబాహు ర్మహాసత్త్వో మహాబలః |
 చకార సుమహాద్రూపం రాక్షసీనాం భయావహమ్ || 4
- తత స్తం గిరిసంకాశ మతికాయం మహాబలమ్ |
 రాక్షస్యో వానరం దృష్ట్వా పప్రచ్ఛు ర్జనకాత్మజామ్ || 5
- కోఽయం? కస్య? కుతో వాయం? కిం నిమిత్త మిహాగతః? |
 కథం త్వయా సహనేన సంవాదః కృత? ఇత్యుత || 6
- ఆచక్ష్వ నో విశాలాక్షి! మాభూ త్తే సుభగే! భయమ్ |
 సంవాద మసితాపాంగే! త్వయా కిం కృతవా నయమ్ || 7
- అథాబ్రవీత్ తదా సాధ్వీ సీతా సర్వాంగసుందరీ |
 రక్షసాం భీమరూపాణాం విజ్ఞానే మమ కా గతిః || 8
- యూయ మేవాభిజానీత యోఽయం యద్వా కరిష్యతి |
 అహిరేవ హ్యహేః పాదాన్ విజానాతి న సంశయః || 9
- అహ మప్యస్య భీతాస్మి నైనం జానామి కో న్వయం |
 వేద్మి రాక్షస మేవైనం కామరూపిణ మాగతమ్ || 10

వైదేహ్యో వచనం శ్రుత్వా రాక్షసోఽవిద్రుతా దిశః |
స్థితాః కాశ్చి ధృతాః కాశ్చి ద్రావణాయ నివేదితుమ్ || 11

రావణస్య సమీపే తు రాక్షసోఽవికృతాననాః |
విరూపం వానరం భీమ మాఖ్యాతు ముపచక్రముః || 12

అశోకవనికామధ్యే రాజన్! భీమవపుః కపిః |
సీతయా కృతసంవాద స్తిష్ఠత్యమితవిక్రమః || 13

న చ తం జానకీ సీతా హరిం హరిణలోచనా |
అస్మాభి ర్బహుధా పృష్టా నివేదయితు మిచ్ఛతి || 14

వాసవస్య భవే ద్దూతో దూతో వైశ్రవణస్య వా |
ప్రేషితో వాపి రామేణ సీతాన్వేషణకాంక్షయా || 15

రాక్షసీభిః రావణాయ హనుమచ్ఛానివేదనమ్

తేన త్వద్భుతరూపేణ యత్తత్ తవ మనోహరమ్ |
నానామృగగణాకీర్ణం ప్రమృష్టం ప్రమదావనమ్ || 16

న తత్ర కశ్చి దుద్దేశో య స్తేన న వినాశితః |
యత్ర సా జానకీ సీతా స తేన న వినాశితః || 17

జానకీ రక్షణార్థం వా శ్రమాద్వా నోపలభ్యతే |
అథవా క శ్శృమ స్తస్య సైవ తేనాభిరక్షితా || 18

చారుపల్లవపుష్పాఢ్యం యం సీతా స్వయం మాస్థితా |
ప్రవృద్ధ శింశుపావృక్ష స్స చ తేనాభిరక్షితః || 19

తస్యోగ్రరూప స్యోగ్రత్వం దండ మాజ్ఞాతు మర్హసి |
సీతా సంభాషితా యేన తద్వనం చ వినాశితమ్ || 20

మనః పరిగృహీతాం తాం తవ రక్షోగణేశ్వర! |
 క స్సీతా మభిభాషేత యో న స్యాత్ త్యక్తజీవితః || 21

రాక్షసీనాం వచ శ్శుక్త్యా రావణో రాక్షసేశ్వరః |
 హుతాగ్ని రివ జజ్వాల కోపసంవర్తితేక్షణః || 22

తస్య క్రుద్ధస్య నేత్రాభ్యాం ప్రాపత న్నాస్రబిందవః |
 దీప్తాభ్యా మివ దీపాభ్యాం సార్చిష స్సేహబిందవః || 23

ఆత్మన స్సదృశా న్నూరాన్ కింకరా న్నామ రాక్షసాన్ |
 వ్యాదిదేశ మహాతేజా నిగ్రహార్థం హనూమతః || 24

తేషా మశీతిసాహస్రం కింకరాణాం తరస్వినామ్ |
 నిర్యయు ర్భవనాత్ తస్మాత్ కూటముద్గరపాణయః || 25

మహోదరా మహాదంష్ట్రా ఘోరరూపా మహాబలాః |
 యుద్ధాభిమనస స్సర్వే హనుమద్గ్రహణోన్ముఖాః || 26

తే కపీంద్రం సమాసాద్య తోరణస్థ మవస్థితమ్ |
 అభిషేతు ర్మహావేగాః పతంగా ఇవ పావకమ్ || 27

తే గదాభి ర్విచిత్రాభిః పరిఘైః కాంచనాంగదైః |
 ఆజఘ్ను ర్వానరశ్రేష్ఠం శరై శ్చాదిత్యసన్నిభైః || 28

ముద్గరైః పట్టనై శ్శూలైః ప్రాస తోమర శక్తిభిః |
 పరివార్య హనూమంతం సహసా తస్థు రగ్రతః || 29

హనుమతా రావణకింకరహననమ్

హనుమానపి తేజస్వీ శ్రీమాన్ పర్వతసన్నిభః |
 క్షితా వావిధ్య లాంగూలం ననాద చ మహాస్వనమ్ || 30

స భూత్వా సుమహాకాయో హనుమాన్ మారుతాత్మజః |
 ధృష్ట మాస్ఫోటయామాస లంకాం శబ్దేన పూరయన్ || 31

- తస్యాస్ఫోటితశబ్దేన మహతా సానునాదినా |
 పేతు ర్విహంగా గగనా దుచ్చైశ్చేద మఘోషయత్ || 32
- “జయ త్యతిబలో రామో లక్ష్మణశ్చ మహాబలః |
 రాజా జయతి సుగ్రీవో రాఘవే ణాభిపాలితః || 33
- దాసోఽహం కోసలేంద్రస్య రామ స్యాక్లిష్టకర్మణః |
 హనుమాన్ శత్రుసైన్యాన్యాం నిహంతా మారుతాత్మజః || 34
- న రావణసహస్రం మే యుద్ధే ప్రతిబలం భవేత్ |
 శిలాభిస్తు ప్రహరతః పాదపై శ్చ సహస్రశః || 35
- అర్దయిత్వా పురీం లంకా మభివాద్య చ మైథిలీమ్ |
 సమృద్ధార్థో గమిష్యామి మిషతాం సర్వరక్షసామ్ ||” 36
- తస్య సన్నాదశబ్దేన తేఽభవన్ భయశంకితాః |
 దదృశు శ్చ హనూమంతం సంధ్యామేఘ మివోన్నతమ్ || 37
- స్వామిసందేశ నిశ్శంకా స్తత స్తే రాక్షసాః కపిమ్ |
 చిత్తైః ప్రహరణై ర్భీమై రభిపేతు స్తతస్తతః || 38
- స తైః పరివృత శ్శూరై స్సర్వత స్స మహాబలః |
 ఆససా దాయసం భీమంపరిఘం తోరణాశ్రితమ్ || 39
- స తం పరిఘ మాదాయ జఘాన రజనీచరాన్ |
 స పన్నగ మివాదాయ స్ఫురంతం వినతాసుతః || 40
- విచచా రాంబరే వీరః పరిగృహ్య చ మారుతిః |
 స హత్వా రాక్షసాన్ వీరాన్ కింకరాన్ మారుతాత్మజః || 41
- యుద్ధకాంక్షీ పున ర్ద్విర స్తోరణం సముపాశ్రితః |
 తత స్తస్మా ద్భయాన్ ముక్తాః కతిచిత్ తత్ర రాక్షసాః || 42

నిహతాన్ కింకరాన్ సర్వాన్ రావణాయ న్యవేదయన్ || 43

స రాక్షసానాం నిహతం మహద్బలం
నిశమ్య రాజా పరివృత్తలోచనః |
సమాదిదే శాప్రతిమం పరాక్రమే
ప్రహస్తపుత్రం సమరే సుదుర్జయమ్ ||

44

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్తికాయాం
సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే ద్విచత్వారింశ స్సర్గః

ఆపదా మపహరారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో సమా మ్యహమ్ ||

ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణిమ్ ||

అథ త్రిచత్వారింశ స్సర్గః

హనుమతా చైత్య ప్రాసాదవిధ్వంసనమ్

తత స్స కింకరాన్ హత్వా హనుమాన్ ధ్యాన మాస్థితః |
వనం భగ్నం మయా చైత్యప్రాసాదో న వినాశితః || 1

తస్మాత్ ప్రాసాద మప్యేవం భీమం విధ్వంసయా మ్యహమ్ |
ఇతి సంచిత్య మనసా హనుమాన్ దర్శయన్ బలమ్ || 2

చైత్యప్రాసాద మాప్లుత్య మేరుశృంగ మివోన్నతమ్ |
ఆరురోహ హరిశ్రేష్ఠో హనుమాన్ మారుతాత్మజః || 3

ఆరుహ్య గిరిసంకాశం ప్రాసాదం హరియూథపః |
బభౌ సుమహాతేజాః ప్రతిసూర్య ఇవోదితః || 4

సంప్రధృష్య చ దుర్ధర్షం చైత్యప్రాసాద ముత్తమమ్ |
హనుమాన్ ప్రజ్వలన్ లక్ష్మ్య పారియాత్రోపమోఽభవత్ || 5